

Miljø- og
Fødevareministeriet
Naturstyrelsen

Natura 2000- plejeplan

for arter på Naturstyrelsens arealer
2. planperiode 2016-2021
i Natura 2000-område nr. N89 Vadehavet
– Delplan for Fuglebeskyttelsesområde F51
Ribe Holme

Titel:

Natura 2000-plejeplan for arter på
Naturstyrelsens arealer.
2. planperiode 2016-2021 i Natura
2000-område nr. N89 Vadehavet – Ribe
Holme

Udgiver:

Naturstyrelsen
Gjøddinggård
Førstballevej 2
7183 Randbøl
www.nst.dk

År:

2017

Foto:

Naturstyrelsen

Kort:

Naturstyrelsen, på baggrund af kortmaterialer i henhold til tilladelse
G18/1997 (Kort og Matrikelstyrelsen)

ISBN nr.

978-87-7179-090-0

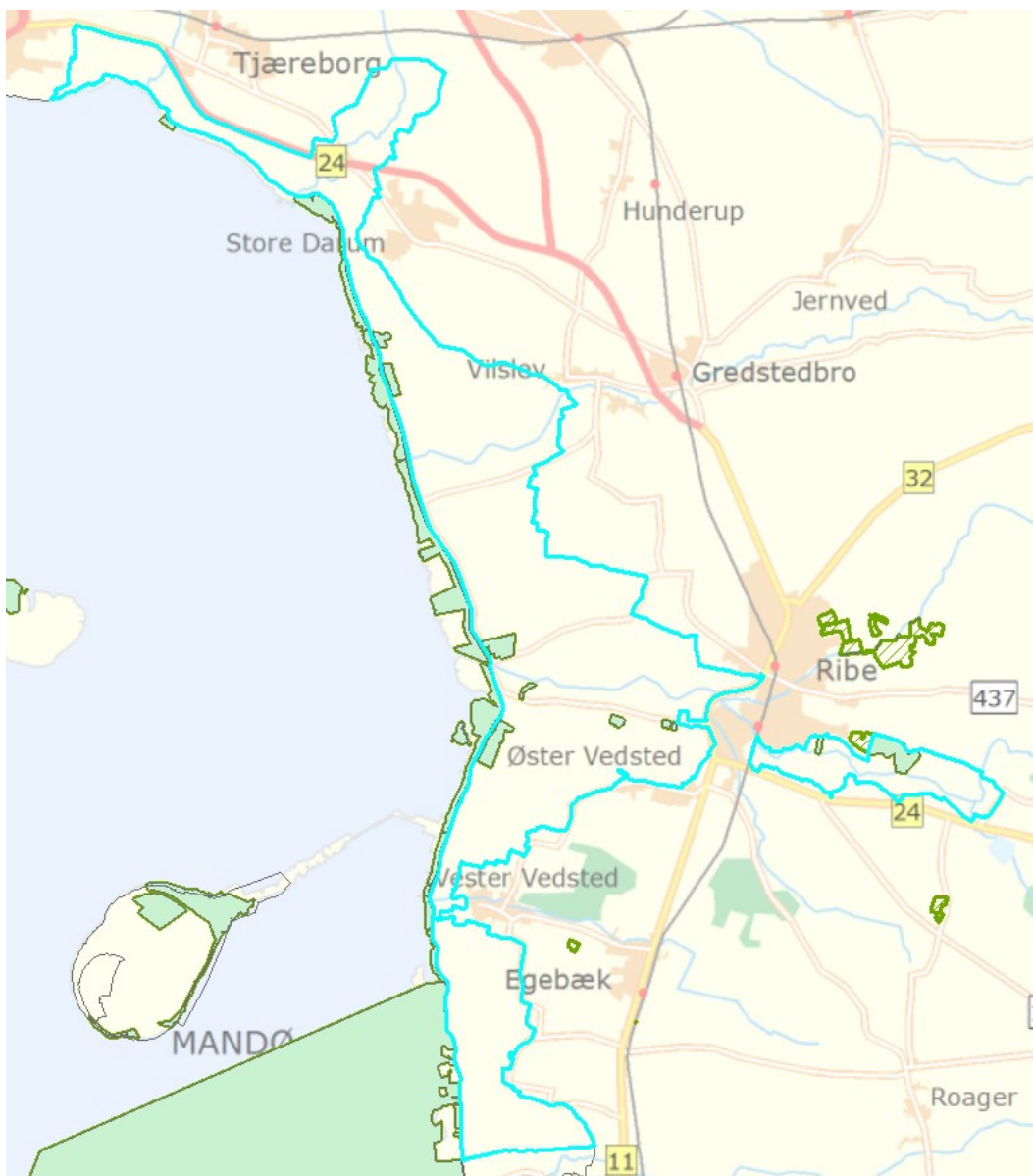
Må citeres med kildeangivelse.

1. Generelt

Der er 20. april 2016 offentliggjort Natura 2000-planer for 252 områder i Danmark.

Denne plejeplan følger op på Natura 2000-planen for område N89 Vadehavet – Ribe Holme og vedrører Naturstyrelsens arealer på i alt ca. 129 ha

Figur 1: Oversigtskort over Natura 2000-områdets afgrænsning

I denne plejeplan er arealer og indsatser opdelt på henholdsvis lysåbne naturtyper og arter knyttet til de lysåbne naturtyper. Natura 2000 plejeplaner for de skovbevoksede naturtyper, samt mere

detaljerede oplysninger om indsatsen i Natura 2000-områderne findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000. Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til Naturstyrelsens driftsplaner for det pågældende område, som findes på Naturstyrelsens hjemmeside vedr. driftsplanlægning.

Bemærk, at Naturstyrelsens samlede arealforvaltning i området er omfattet af flere planbestemmelser og retningslinjer end dem, der findes i denne plan. For supplerende læsning herom henvises til driftsplanen og det tilhørende naturplejeark, som kan findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk.

Naturstyrelsen har udarbejdet et resumé af plejeplanen, som indgår i en kommunal Natura 2000-handleplan. Dette resumé er vedlagt som bilag 1.

Plejeplanen gælder for perioden 2016 -2021 og skal således senest være gennemført med udgangen af år 2021. Plejeplanen vil fortsat være gældende efter 2021 og efterfølgende alene blive ajourført, når der foretages ændringer i udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, ændringer i Natura 2000- eller driftsplanlægningen eller ændringer i øvrige forhold, der måtte give anledning til at ajourføre plejeplanen.

Grundlag for prioriteringer og valg

Natura 2000-planen udgør grundlaget for plejeplanens prioriteringer og valg. I de tilfælde hvor der har været forudset en modstrid mellem hensynet til forskellige arter og/eller naturtyper på områdets udpegningsgrundlag, har Natura 2000-planen allerede foretaget denne prioritering.

Overvågning

Natura 2000-indsatsen bliver løbende overvåget i forhold til udpegningsgrundlag og naturværdier via NOVANA overvågningsprogram. Desuden afreporterer Danmark den nationale indsats vedrørende habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne til EU-kommissionen hvert 6. år.

I 2016-18 foretager Styrelsen for Vand- og Naturforvaltning (SVANA) genkortlægning og tilstandsvurdering på alle arealer (lysåbne naturtyper og skovnaturtyper), og resultatet forventes at indgå i kommende basisanalyser for hvert enkelt Natura 2000-område i 2019.

Få adgang til MiljøGIS overvågningsdata fra basisanalysen her:

<http://miljoegis.mim.dk/cbkort?profile=natura2000planer2h2014>

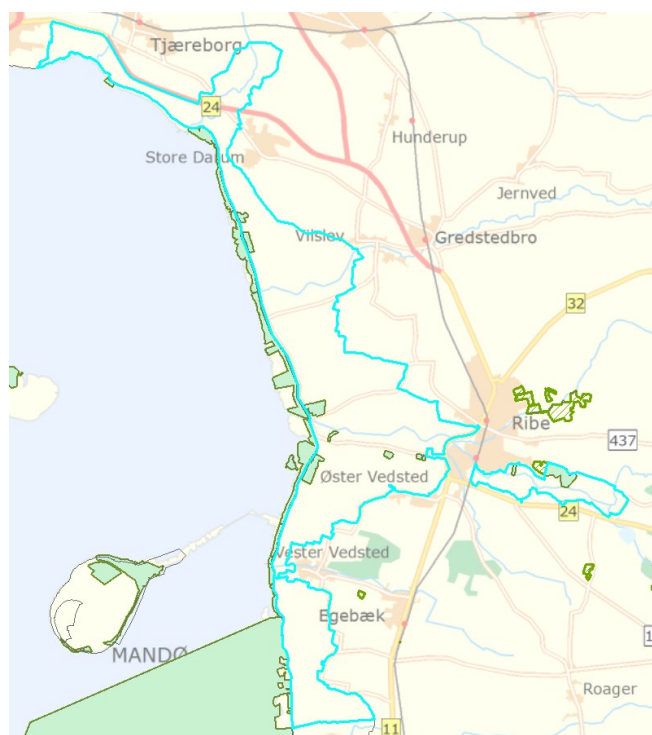
2. Områdebeskrivelse

Denne delplan omfatter fuglebeskyttelsesområde nr. F51 Ribe Holme og er en del af Natura 2000 området N89 Vadehavet. Mål og indsats for fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegning.

Denne del af Natura 2000-området er specielt udpeget på grundlag af tilstedeværelse af en række yngle og trækfugle, heriblandt bl.a. engsnarre, plettet rørvagtel, brushane, hvid stork og mosehornugle

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Figur 2: Kort over Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området.

SINATURFORKLARING

- EF_FUGLE_BES_OMR_DAI
- Naturstyrelsens areal

Inden for området forvalter Naturstyrelsen følgende naturarealer:

- 4 tidl. klægtagningsarealer bag havdiget mellem Vilslev og Rejsby på i alt ca. 67 ha
- Tange Bakker og Tange Enge på i alt ca. 62 ha

Arter på udpegningsgrundlaget

I udpegningsgrundlaget er nævnt følgende arter, der forekommer, eller har potentiale til at kunne indfinde sig, i Naturstyrelsens dele af Natura 2000-området:

- Rørdrum
- Hvid Stork
- Kortnæbbet Gås
- Bramgås
- Rørhøg
- Hedehøg
- Plettet Rørvagtel
- Engsnarre
- Klyde
- Hjejle
- Brushane
- Sorthovedet Måge
- Mosehornugle
- Blåhals

3. Status for gennemførelse og erfaringer fra 1. plejeplanperiode

Naturstyrelsen har ikke tidligere udarbejdet nogen særskilt plejeplan for arterne på udpegningsgrundlaget for dette fuglebeskyttelsesområde. Der er således ikke nogen særskilt plan fra 1. plejeplanperiode at forholde sig til.

Naturstyrelsen har derfor ikke mulighed for at gennemføre en detaljeret evaluering af indsatsen.

Naturstyrelsen vil blot henviser til nedenstående tabel med bemærkninger til de artsspecifikke tiltag som er gennemført i perioden 2009-2015

Tabel a: Oversigt over ikke-planlagte indsatser der er gennemført, som gavner arter på udpegningsgrundlaget.

Art (navn)	Artstiltag	Begrundelse for gennemførelse af ikke planlagt artsplejetiltag
Plettet rørvagtel	Slæt af lavbundarealer	I et forsøg på at forbedre forholdene for den lille men faste ynglebestand af plettet rørvagtel ved Tange Enge i Ribe Østerå har Naturstyrelsen med blandet succes gjort forsøg med afhøstning af rørsumpvegetationen med pistemaskine

4. Mål og plejetiltag

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Tilstanden af levestederne for brushane og sorthovedet måge forbedres, således at de kortlagte levesteder får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.

I dette afsnit beskrives Naturstyrelsens *mål og plejetiltag* for de ovenstående arter i denne planperiode.

Plejemål og plejetiltag for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet.

Af hensyn til arterne – brushane og sorthovedet måge søges gennemført et anlægsprojekt med støtte fra Nationalpark Vadehavet til forbedring af levestederne for kolonirugende fugle i Sdr. Farup Klæggrav. Endvidere foretages regulering af ræv i alle Naturstyrelsens klæggrave. De specifikke artsplejetiltag omfattende følgende mål og plejetiltag jf. tabel b og c.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af Naturstyrelsens hjemmeside vedr. Natura 2000.

Tabel b: Mål for arter

Målsatte arter (antal)			
Art	Navn	Målsætning	Total
A151	Brushane	Sikring af artens levested	1
A176	Sorthovedet Måge	Etablering af potentielt levested	2

Tabel c: Specifikke artsplejetiltag

Indsatser for arter (antal)			
Art	Navn	Indsatstype	Total
A151	Brushane	Forbedring af græsningspleje	1
A176	Sorthovedet Måge	Terrænregulering	1
		Begrænsning af prædation	1

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for de udvalgte arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- Tilstanden af levestederne for arter i tilstandsklasse I og II er stabil eller i fremgang, mens tilstanden af levesteder for arter i ugunstig tilstandsklasse III-V er i fremgang.
- Det samlede areal og tilstanden af levestederne for arterne på udpegningsgrundlaget – er stabil eller øges.

Bilag

Bilag 1: Resumé af artsplejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N89 – delplan for fuglebeskyttelsesområde F51 Ribe Holme

Denne delplan omfatter fuglebeskyttelsesområde nr. F51 Ribe Holme og er en del af Natura 2000 området N89 Vadehavet. Mål og indsats for fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag gælder kun for arealer inden for den pågældende udpegningsgrundlag.

Denne del af Natura 2000-området er specielt udpeget på grundlag af tilstedeværelse af en række yngle og trækfugle, heriblandt bl.a.: Engsnarre, plettet rørvagtel, brushane, hvid stork og mosehornugle

For en uddybende beskrivelse af Natura 2000-området, herunder præsentation af udpegningsgrundlaget for området, henvises til [Natura 2000-planen](#). På SVANAs hjemmeside kan der også findes forklaring af begreber mv.

Plejeplanen er udarbejdet i overensstemmelse med Natura 2000-planens målsætninger og adresserer konkret følgende områdespecifikke retningslinjer fra Natura 2000-planens indsatsprogram:

- Tilstanden af levestederne for brushane og sorthovedet måge forbedres, således at de kortlagte levesteder får en god naturtilstand i overensstemmelse med arternes krav til ynglelokalitet.

Særlig indsats for arter

Som hovedregel vil arterne på udpegningsgrundlaget have gavn af plejetiltagene for naturtyperne i de områder som arten er eller potentielt kan blive tilknyttet.

Af hensyn til arterne – brushane og sorthovedet måge søges gennemført et anlægsprojekt med støtte fra Nationalpark Vadehavet til forbedring af levestederne for kolonirugende fugle i Sdr. Farup Klæggrav. Endvidere foretages regulering af ræv i alle Naturstyrelsens klæggrave. De specifikke artsplejetiltag omfattende følgende mål og plejetiltag jf. tabel I og II.

En mere detaljeret beskrivelse af specifikke artsplejetiltag fremgår af naturplejearket, der ligger som bilag til driftsplanen.

Tabel I: Mål for arter

Målsatte arter (antal)			
Art	Navn	Målsætning	Total
A151	Brushane	Sikring af artens levested	1
A176	Sorthovedet Måge	Etablering af potentielt levested	2

Tabel II: Planlagte artsplejetiltag for arter *udover* plejetiltagene for de lysåbne naturtyper

Indsatser for arter (antal)			
Art	Navn	Indsatstype	Total
A151	Brushane	Forbedring af græsningspleje	1
A176	Sorthovedet Måge	Terrænregulering	1
		Begrænsning af prædation	1

Forventningen til den samlede indsats

Den samlede indsats for de udvalgte arter på styrelsens arealer forventes at medføre, at:

- Tilstanden af levestederne for arter i tilstandsklasse I og II er stabil eller i fremgang, mens tilstanden af levesteder for arter i ugunstig tilstandsklasse III-V er i fremgang.
- Det samlede areal og tilstanden af levestederne for arterne på udpegningsgrundlaget – er stabil eller øges.

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Naturstyrelsen

Gjøddingård
Førstballevej 2
7183 Randbøl

www.nst.dk